

ΠΑΡΑΡΤΗΜΜΑ ΤΟΥ "ΖΙΖΑΝΙΟΥ"

ΛΟΓΟΕΥΣΙΣ

ΤΟΥ Κου. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΥ
(Βουλευτοῦ Κραναίας.)

Κατὰ τὴν 44ην. Συνεδρίασιν τῆς 5 Ἰουνίου 1899.

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Ἐπεθύμουν νὰ λάβω τὴν τιμὴν ν' ἀπευθυνθῶ πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ βλέπω ὅτι εἶναι ἀπὸν παρακαλῶ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ διαβιβάσῃ τὴν ἐπερώτησίν μου. Εἶναι γνωστὸν ὅτι καθηγητῆς τῆς ὀφθαλμολογίας εἶναι ὁ διακεκριμμένος ἐπιστήμων ὁ κ. Δελλαπόρτας. Πρὸ καιροῦ διδίδεται διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι συστηματικὴ ἐπίθεσις ἐγένετο κατὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ, ὅτι πρόκειται νὰ παυθῆ νὰ διορισθῆ δ' ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ. Τοῦτο θεωρήθη ἀπίστευτον, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Καθηγητῆς κ. Δελλαπόρτας ἀναγνωρίζεται παρ' ἀπάσης τῆς κοινῆς ὡς εἰς τῶν διακεκριμμένων καὶ εὐσυνηδῆτων ἐπιστημόνων· ἀλλ' ἐσχάτως ἐγένετο γνωστὸν ὅτι πράγματι ζήτημα ὑπῆρξε παρὰ τοῖς ἰσχυροῖς ἐὰν ἔπρεπεν ὁ Δελλαπόρτας νὰ μένῃ εἰς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει ἢ νὰ ἀντικατασταθῆ ὑπὸ ἄλλου εὐνεουμένου προσώπου. Σήμερον δὲ ἀναγινώσκων ἐφημερίδα τινὰ παρετήρησα ὅτι καὶ ὁ ἐπιμελητῆς τοῦ Ὀφθαλμιατρείου ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ καὶ ἡ παραιτήσις αὐτοῦ νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος.

Ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ λέγει (ἀναγινώσκει)...

«Κύριε Ὑπουργέ. Μετὰ τὴν ἐπίτασιν, ἣν κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας, ἔλαβεν ἡ ἀπό καιροῦ σκανδαλώδης καὶ φατριαστικὴ διαγωγὴ μελῶν τινῶν τῆς ἐπὶ τοῦ Ὀφθαλμιατρείου ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐνήργησαν ἢ ὑπὸ τοῦ Σ. Ὑπουργείου συστάσῃ ἐπιτροπῆ, ἐπιβάλλεται μοι ἢ ὑπὸ τοῦ Ὀφθαλμιατρείου ἀποχώρησις. Πρὸς ἐξακρίβωσιν δὴθεν τῆς ἀληθείας τῶν ὑπὸ τίνος ἀποπεμφθέντος βοηθοῦ καὶ τοῦ γνωστοῦ οἰκονόμου τοῦ καταστήματος καταγγελλέντων, τὸ Σ. Ὑπουργεῖον διώρισεν ἐπιτροπὴν ὑπὸ οὐδενὸς μὲν ὀφθαλμιάτρου ὑπὸ προσώπων δὲ δυσμενῶς πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς ὀφθαλμολογίας διακειμένων, ἧτις περιώρισε τὴν ὄλην ὄρασιν αὐτῆς εἰς τὴν ἀπλὴν ἐξέτασιν μόνον τοῦ ἄνω οἰκονόμου καὶ ἐνὸς τυχαίου νοσοκόμου, μόλις πρὸ δύο μηνῶν διατελοῦντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἐσπερινῶν ἀρρώστων. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοιαύτης ἐνδελεχοῦς ἐρεῦνης πρόκειται, ὡς πληροφοροῦμαι, νὰ ἐκδόσῃ ἡ εἰρημένη ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς καὶ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας δύο ἐπιστημόνων, τοῦ τε καθηγητοῦ τῆς ὀφθαλμολογίας κ. Ν. Δελλαπόρτα καὶ ἐμοῦ ὡς ἐπιμελητοῦ.»

«Διὰ ταῦτα, παρακαλῶ ὑμᾶς, κ. Ὑπουργέ ὅπως μὲ ἀπαλλάξῃτε τοῦ βάρους τοιαύτης ὑπηρεσίας.»

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3 Ἰουνίου 1899.

Εὐπειθέστατος

Θ. ΜΕΤΑΞΑΣ Ἴατρος

Εἶναι καὶ αὐτὸς ἐπιστήμων ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων.

ΛΕΒΙΔΗΣ. Ποῖα εἶναι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς;

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Δὲν ἀναφέρονται. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀπευθύνω τὴν ἐπερώτησιν. Λοιπὸν ἐκ τοῦ Ὀφθαλμιατρείου ὑποβάλλεται μία παραιτήσις ἐνὸς ἱατροῦ ὁ ὁποῖος παρήχεν σπουδαιοτάτας ὑπηρεσίας διότι εἶναι ἐκ τῶν γνωστοτάτων παρ' ἡμῖν ὀφθαλμολόγων. Μετὰ τὸ ἐγγραφόν ὅμως τοῦτο βεβαίως ἀποκαλύπτονται γεγονότα τὰ ὁποῖα δὲν τιμῶσιν οὔτε τὴν ὑπηρεσίαν οὔτε τὴν ἱατρικὴν Σχολήν. Λέγεται μάλιστα ὅτι διωρίσθη ἐπιτροπὴ ἧτις ἐγνωμοδότησεν ὅτι δὲν ἔχουσι καλῶς τὰ τοῦ ὀφθαλμιατρείου, χωρὶς καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν διευθυντὴν κ. Δελλαπόρταν. Τὴν ἐκθεσιν ταύτην δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψει.

Ἐγένετο γνωστὸν ἐπίσης ὅτι ἰσχύοντες τινες ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμερον, ὑποστηρίζοντες ἕτερον ὑποψήφιον Καθηγητὴν, ἠθέλησαν νὰ ἐπιβάλωσιν αὐτόν. Εὐτυχῶς ὅμως ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ὑπῆρξε προστάτης ὅστις ὀρθῶς καὶ δικαίως ὑπεστήριξε τὸν κ. Δελλαπόρταν καὶ τὴν θέσιν του. Ἄλλ' ἐνεκα τῶν ἀντιθέτων καὶ συγχρουομένων δυνάμεων ἡ Σχολὴ ἐκλήθη νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τίνος νομίζετε; Ἐὰν δὲν πρέπει νὰ προστεθῆ καὶ δευτέρα ἔδρα τῆς ὀφθαλμολογίας νὰ διατηρηθῆ δηλαδὴ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὁ κ. Δελλαπόρτας διότι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκπορθῆσιν αὐτὴν, ἀλλὰ νὰ προστεθῆ καὶ ἕτερος καθηγητῆς τῆς ὀφθαλμολογίας. Ἐγένετο λοιπὸν ἐν ἐρώτημα περὶ τούτου. Καὶ σήμερον πρόκειται ἡ Ἰατρικὴ Σχολὴ νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ τῆς προσθήκης αὐτῆς. Λέγουσιν ὅτι εἰς οὐδὲν Πανεπιστήμιον, διότι ἐγὼ δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ μελετήσω περὶ τούτου, ὅτι εἰς οὐδὲν Πανεπιστήμιον ὑπάρχει διπλὴ ἔδρα ὀφθαλμολογίας, ἴσως ἐν Ἑλλάδι (διότι νομίζουσιν ἴσως ὅτι ὑπάρχουσι πολλοὶ τυφλοὶ) ἠθέλησαν ν' αὐξήσωσι τὰς ἑδρας τῆς ὀφθαλμολογίας. Ἀλλὰ νομίζω τοῦτο ἀποτελεῖ σκάνδαλον. Ἐὰν προστεθῆ καὶ ἕτερος Καθηγητῆς βεβαίως τραυματίζεται ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς ὑποχωρούσης εἰς πλείονα καὶ νομίζω ὅτι εἶναι ζήτημα πλεόν, ἐὰν εἰς τὸ μέλλον πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀναγεγραμμένον εἰς τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Πανεπιστημίου τὸ δικαίωμα τῶν Σχολῶν νὰ προτείνωσι τοὺς Καθηγητάς. Ἢ πρέπει ὁ κ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΤΡΑΣБУРГ

Δελλοπόρτας να παυθῆ, ἐὰν εἶναι ἀνίκανος, ἢ πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του ἐὰν εἶναι, εἶναι ἀξίος καὶ πράγμοτι εἶναι τοιοῦτος. Πρέπει δὲ πάντως νὰ προσαχθῶσιν αἱ ἐκθέσεις ἵνα ἐκτιμῆσωμεν αὐτάς. Ἐὰν ὅμως πρόκειται μόνον νὰ ἱκανοποιηθῆ εἰς πόθος ὑποστηριζόμενος ὑπὸ ἰσχυρῶν μέσων, καὶ καταδιώκεται ὁ διακεκριμένος Καθηγητὴς νομίζω ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γίνῃ.

Παρακαλῶ λοιπὸν τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδύσεως νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες χάριν τῆς ἀξιοπρεπειᾶς τοῦ Πανεπιστημίου, παρακαλῶ δὲ νὰ καταθέσῃ τὰς ἐκθέσεις αἱ ὁποῖαι συνετάχθησαν ὑπὸ τῶν διορισθεῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ὀφθαλμοιατρείου οὐ μόνον τὰς ἐκθέσεις αὐτάς, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς προηγουμένας ἐκ τῶν ὁποίων ἐμφαίνεται εἰς ποῖαν θέσιν εὔρε τὸ Ὀφθαλμοιατεῖον ὁ Καθηγητὴς κ. Δελλαπόρτας, νὰ καταθέσῃ δὲ εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ τὴν ἐκθεσὶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς διὰ νὰ μάθωμεν ἐὰν πράγματι ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἀνεξάρτητοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των γίνονται δοῦλοι τῶν παθῶν καὶ τῶν κομματικῶν διαθέσεων.

ΛΕΒΙΔΗΣ

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Παρακαλῶ ἂν εἶναι δυνατόν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νὰ μοὶ κάμῃ τὴν τιμὴν νὰ δηλώσῃ ἐὰν αὐτὴν τὴν στιγμήν ἢ Ἱατρικὴ Σχολὴ δὲν συνεδριάζῃ, ἐὰν δὲν ἐκλήθῃ ἵνα προτείνῃ Καθηγητὴν τῆς Ὀφθαλμολογίας. Παρακαλῶ νὰ εἴπῃ ἐὰν δὲν γνωρίζῃ ὅτι ὑπάρχει τὸ ζήτημα ἂν οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, περὶ τῆς προσθήκης δευτέρου Καθηγητοῦ καὶ διὰ ποῖον λόγον γίνεται αὐτὴ ἢ προσθήκη,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐτὰ θὰ τὰ εἴπῃ ὁ κ. Ὑπουργός.

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ γινόμενα ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ἐγὼ δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω, ἀλλ' ὀφείλω ὡς ἀντιπρόσωπος παριστάμενος ἐνταῦθα, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γίνεται γνωστὸν διὰ τοῦ τύπου νὰ ἐξετάζω καὶ νὰ ζητῶ πληροφορίας. Ἐὰν αἱ πληροφορίες αἱ δημοσιευθεῖσαι διὰ τῶν ἐφημερίδων εἶναι ἀνακριθεῖς, ἀνακριθεῖς εἶναι καὶ αἱ πληροφορίες τὰς ὁποίας καὶ ἐγὼ ἀνέφερα ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ διαψεύσῃ ὁ κ. Πρωθυπουργός, καὶ δὲν διέψευθεν, εἶναι τὸ ζήτημα ἀκριβῶς περὶ οὗ ἐζήτησα πληροφορίας. Εἶναι δυνατόν ὁ κ. Πρωθυπουργός νὰ μὴ γνωρίζῃ ὅτι ἡ θέσις τοῦ κ. Δελλαπόρτα διέτρεξε κίνδυνον, ὅτι προστίθεται δευτέρα ἔδρα τῆς Ὀφθαλμολογίας καὶ ὅτι πρόκειται ἐντεῦθεν νὰ γεννηθῆ σκάνδαλον τὸ ὁποῖον θὰ ἐκθέσῃ τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν ἐὰν τελεσθῇ; Περὶ αὐτοῦ πρόκειται.

ΘΕΟΤΟΚΗΣ. (Πρωθυπουργός.)

ΕΥΤΑΞΙΑΣ

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Ἐλάβατε γνῶσιν τῆς παραίτησεως τοῦ Ἐπιμελητοῦ τοῦ Ὀφθαλμοιατρείου κ. Μεταξᾶ διὰ τὴν ἐγένετο ἡ τοιαύτη παραίτησις; Δὲν

νομίζεται ὅτι δικαιούμαι νὰ ζητήσω τὴν κατάθεσιν τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὅστις διετάχθη καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Ὀφθαλμοιατρείου;

ΕΥΤΑΞΙΑΣ. Ὅταν ἀποδεχθῶ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Μεταξᾶ, ἂν καὶ αὐτὸ εἶναι ζήτημα ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, τότε θὰ προσαγάγω ἐδῶ ὅλα τὰ σχετικὰ ἐγγράφα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καὶ ἐγὼ θὰ ἀπολογηθῶ καὶ σεῖς θὰ εἴσθε εἰς θέσιν νὰ συζητεῖτε καὶ νὰ μὴ λέγετε λόγια.

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Ἐγὼ ἐκτιμῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας διότι συνδέομαι μετ' αὐτοῦ καὶ διὰ στενοτάτης φιλίας, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῆ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησίν μου, ἐὰν πραγματικῶς ὑπεβλήθη τὸ ἐρώτημα εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς ἔδρας τῆς Ὀφθαλμολογίας.

ΕΥΤΑΞΙΑΣ. Σὰς λέγω τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι, ὅταν ἔχωμεν ἐνώπιον ἡμῶν τετελεσμένον γεγονός, θὰ σὰς προσαγάγω τὰ σχετικὰ ἐγγράφα, καὶ τότε θὰ ἴδῃτε καὶ σεῖς ποίους ὑπερασπίζεσθε τώρα.

ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ. (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.) Βεβαίως διωρθώσατε τὴν Παιδείαν σεῖς... (θόρυβος.)

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Ὅπως δὲν θὰ διορθώσῃτε βεβαίως ὑμεῖς τὸ Ναυτικόν... (θόρυβος παρατεταμμένος.)

ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ. Σεῖς ὁ ὁποῖος εἰς τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν ἐπαύσατε τὸν Γυμνασιάρχην Παπαγεωργίου.

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Παρακαλῶ νὰ παύσητε διότι δὲν εἴσθε Ὑπουργός τῆς Παιδείας διὰ νὰ ἐπεμβαίνετε εἰς τὴν συζήτησιν, οὔτε ἔχετε ἀφορμὴν τινὰ νὰ ἐπιτίθεσθε.

ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ. Ἐχω ἀφορμὴν διότι δὲν εἴσθε εἰς θέσιν νὰ ἀναμιγνύεσθε σεῖς... (θόρυβος)

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Ἀναμιγνύομαι λίαν ἀρμοδίως μάλιστα διὰ νὰ ὑπερασπίσω τὴν θέσιν καὶ τὴν διασυρομένην ὑπόληψιν ἐνὸς διακεκριμένου ἐπιστήμονος, οὐδ' ἔχετε τὸ δικαίωμα ὑμεῖς, Ὑπουργός τῶν Ναυτικῶν, ἐπαναλαμβάνω, νὰ παρεμβαίνετε εἰς τὴν συζήτησιν περὶ διορισμοῦ Καθηγητῶν τῆς Ἱατρικῆς.

ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ. Ἐχω τὸ δικαίωμα νὰ σὰς ἐπιτιμήσω (θόρυβος παρατεταμμένος καὶ ἀνεγκλήσεις) διότι ὡς Ὑπουργός τῆς Παιδείας τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν ἐπαύσατε τὸν Γυμνασιάρχην, διότι δὲν ἠδυνήθητε νὰ τὸν παρασύρετε... (θόρυβος καὶ ἀνεγκλήσεις.)

ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ. Τὰ περὶ Παπαγεωργίου καὶ παρανόμου παύσεως αὐτοῦ εἰσὶ μῦθοι. — Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτιμήσητε βουλευτάς. — Ποῖος εἴσθε ὑμεῖς; Ὑμεῖς εἴσθε Ὑπουργός τῶν Ναυτικῶν. Ἐγὼ ὑπέβαλον ἐπερώτησιν δικαίαν ἀγωνίζομαι δὲ νὰ ὑποστηρίξω τὴν θέσιν διακεκριμένου καθηγητοῦ κινδυνεύουσαν ἐκ τῆς συναλλαγῆς, παρασυρούσης τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν εἰς προφανές σκάνδαλον τὴν ἐπερώτησιν μου δὲ ἐπιδοκιμάζει ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΕΩΦΟΡΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΛΣ441430013